

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Brevete nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele.

BIBLIURĂ de ANUNȚURI:
la Viena: la N. Dukas Nachf.
H. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă garmond pe o colônă
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fi și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Așă abonamentele
cât și inserțiile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 134.

Brașov, Miercuri 19 Iunie (2 Iulie).

1902.

Reînnoirea triplei alianțe.

Scirea cea mai importantă a zilei este, că s'au reînnoit tratatul triplei alianțe.

Înainte cu trei zile cancelarul german, contele Bülow, a subscris împreună cu ambasadorul austro-ungar Szögyeny și cu ambasadorul italian conte Lanza, ambii acreditați la curtea împăratăscă din Berlin, tratatul reînnoit.

Scirea această în sine nu surprinde pe nimeni, deoarece se sciea de mult, că acesta are să fie rezultatul final al negocierilor dintre cele trei guverne ale puterilor centrale europene. Ba miniștrii de externe ai Austro-Ungariei și Italiei au făcut chiar declarațiuni înaintea corpurilor reprezentative ale țărilor lor, din care s'a vădit clar și limpede, că se stabilise o înțelegere prealabilă în favoarea reînnoirii.

Alianța s'a prolongit din nou în aceleași condițiuni și în aceeași formă, în care a existat până acum.

De aici conchid foile vieneze și berlinese, că alianța este privită și astăzi de către cele trei puteri ca o necesitate pentru dezvoltarea raporturilor internaționale și pentru asigurarea păcii europene.

În anii din urmă s'a vorbit și scris câte mai mult despre tripla alianță ca în anii din urmă, când alianța Germaniei cu Austro-Ungaria s'a prefăcut, prin alăturarea Italiei la ea, într'o triplă alianță. S'au spus și s'a crezut multe despre slăbirea legăturii dintre cele trei puteri centrale ale Europei.

În Italia se ridicase un curent puternic cu rădăcini adânci în popor contra reînnoirii din partea Italiei a tratatului de triplă alianță și pentru apropierea de Franța, pretinsă mai ales de interesele economice italiene.

Apropierea italo-francesă s'a făcut. Acesta însă n'a împiedecat pe Italieni și pe Regele lor de a reînnoi alianța cu Austro-Germania.

Interese mari, ce rezultă din constelația generală politică de astăzi, și înainte de toate interese dinastice au făcut ca Italia să nu se despărtescă de aliații săi de până acum. Dér ce însemnă faptul că Italia poate susține cele mai amicale raporturi cu Franța și tot-odată poate aparține și alianței triple?

Asupra acestei chestiuni și-au bătut și-și bat capul mulți și de un timp încoco s'a născocit o formulă, după care o putere poate foarte bine să stea în cele mai apropiate legături de interese cu altă putere, deși aceasta aparține unui alt sistem de alianțe.

Alții au mai adăugat ca explicație, că tripla alianță nu urmărește decât un mare scop de defensivă și că ținta ei ar fi în fond numai și numai susținerea păcii europene. Analog se pretinde de câțiva ani și din partea dublei alianțe franco-ruse, că și ea țintesc în primul rând numai la susținerea echilibrului european și printr'asta la asigurarea păcii.

De altă parte se lansase de câțiva ani cancelarul german altă formulă, după care două puteri pot să aparțină aceleiași alianțe și totuși să se războiască pe terenul economic și comercial. Acesta formulă a primit o corectură destul de simțitoare prin declarațiunile făcute de miniștrii austro-ungari și italieni. Rămâne deci una din problemele cele mai delicate ale raporturilor amicabile dintre puterile aliate aceea a reînnoirii între dânsese a tratatelor comerciale, a căror termen expiră deja la finea anului 1903. Pe acest teren vor mai urma încă multe frământări și desamăgiri.

În definitiv reînnoirea triplei alianțe în vechile condițiuni nu în-

semnă alta decât că nu s'a făcut nici o schimbare în constelație. Cu tot prietășugul Germaniei și a monarchiei noastre cu Rusia și cu totă apropierea Italiei de Franța, nu s'a schimbat nimic. Toate asigurările de pace, făcute din cele două tabere, n'au putut contribui ca o putere să aibă mai mare încredere în cealaltă ca înainte.

Care va fi rezultatul, e ușor de prevădit. Înarmările vor continua și sarcinile publice vor crește și la noi și în Italia și pretutindeni, ér pacea va atârna dela un moment dat, când cei ce-și stau față în față înarmați până 'n dinți se vor repezi de-o dată unul contra celui-lalt.

Ér învățătura este pentru toate popoarele: ca fiecare cât numai se poate să-și păzescă pielea.

Pressa franceză și tripla alianță.

Diarele parisiene se ocupă toate cu reînnoirea triplei alianțe, care — după cum am vădit er — este un fapt împlinit.

„Figaro“ scrie: Primum cu liniște deplină scirea despre reînnoirea triplei alianțe. Luăm act de caracterul ei pacific, care nu poate fi bănuț, și rămânem fideli amintirilor, pe cari nimeni nu le va șterge vr'odată.

„Gaulois“ scrie, că tripla alianță nu mai este ați decât o formalitate, pe care o reînnoesc, ca să nu ese din modă.

„Petit Parisien“ ăice: Deși clausulele tratatului au rămas neschimbate, tripla alianță nu mai are caracterul războinic de mai înainte.

„Petit Republique“ observă, că esența triplei alianțe se schimbă necesarmente. Italia abia decă va mai sprijini acum politica anti-francesă.

„Autorité“ e de părere, că nu se poate lua în serios afirmarea, că tripla alianță a devenit o simplă convenție formală, fără de nici o importanță. Italia scie, că Franța a așteptat alt rezultat dela apropierea franco-italiană.

„Temps“ scrie: Esența și spiritualul tratatului nu mai pot fi așa cum au fost înainte de formarea dublei alianțe, de apropierea austro-rusă și franco-italiană și înainte de greutățile politice-comerciale dintre puterile triplei.

„Journal de Débats“ se pronunță tot în același sens.

„Le Français“ ăice, că n'a urmat schimbarea, ce se spera dela divisarea forțelor europene. Franța va avé necesitate și de aici înainte de o armată tare și o diplomatie vigilentă.

Adunarea

despărțământului I. Brașov al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“ ținută în comuna B o d, în ziua de 29

Iunie st. n.

Brașov, 30 Iunie 1902.

Prezenți din Brașov: Președintele despărțământului prof. A. Bârseanu, secretarul N. Bogdan, cassierul C. Aisér, bibliotecarul G. Vătășan. Óspeți: I. Popea, N. P. Petrescu cu dómna, I. Lengeru, Nic. Sulică, Augustin Paul, Dr. Fruma, M. Navrea, C. Navrea.

Satulung: Părintele Alexe Verzea, p. Romul Verzea, Ioan Bodean.

Dîrste: Păr. Ioan Broșu.

S. Petru: Părintele Nan, Crivăț, Créngă.

Hérman: David Pop, N. Bêtrănu, Silv. Bârsan.

Feldióra: Ios. Micu, Achim Constantin, I. Toban, I. Vlădăreanu, Aurel Nistor.

Măeruş: Alex. Măeruşan, Ioachim Lainer.

Rotbav: p. Leucescu.

Crisbav: p. I. Schiopu, V. Duță, G. Avram, G. Mirea, Valvără.

Țințari: p. Gavrilăscu, Danciu, Negulici.

Codlea: I. Comănescu, Boldor, Budnariu, Cristea.

Din B o d: Tótă inteligența în frunte cu parocul Crețar și învățătorii Cherciu și Mereț etc.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Episcopul Mihail Pavel.

(Amintiri.)

I.

1 Iulie 1902.

Intr'o zi de Duminecă, înainte de asta cu o lună (1 Iunie), în órele dimineței, și-a dat sufletul său Creatorului episcopul Mihail Pavel, în etate de 75 ani.

De câțiva ani avea o complicație de bóla a inimii și a stomacului, care, mai ales după mâncare, îi îngreuna foarte mult respirația. La începutul primăverii, întélindându-se în Budapesta cu profesorul universitar Ioan Ciocan, acesta i-a dat adresa unui specialist din Viena, care îl vindecase pe profesor de aceeași bóla. „De cât, că m'eu tem“, ar fi răspuns episcopul, „că voi muri pe drum“. — „Dér, póte, că doctorul din Viena nu va muri, decă îl veți aduce la Budapesta“, răspuse Ciocan. — „Da, da, însă specialiștii, cari vin, chemați, sunt prea scumpi!“; încheiă episcopul, despre care se scie că era foarte

economicos, și... nici n'a mers la Viena, nici n'a chemat doctorul la Pesta.*)

S'a dus însă la băile sale sărate din Slatina, numite după numele său „Băile Pavel“, cel mai plăcut loc de petrecere al său. La 22 Maiú sosise deja, mai ales pentru ca să zorească terminarea unui pavilion din apropierea restaurantului, ca să nu fie silit a merge departe, după mâncare, fiindu-i foarte grea respirația și foarte neregulată bătaia inimii, așa că îi era imposibil să facă un drum mai lung imediat după prânđ său cină, Ér de mâncat, nu-i plăcea să mănânce, decât în restaurantul comun, încunjurat de amicii săi, de nepotul său Mihail și de alți óspeți, între cari în timpul din urmă se vedea des episcopul Dr. Radu dela Lugoș.**)

Va veni cineva, care cu un condeiú mai vrednic, va face istoria celor șapte ani, cât a păstorit Pavel eparhia Gherlei și pe aceea a celor de trei ori șapte ani, cât a stat în fruntea eparchiei de Oradea-mare. Éu vréu să scriu numai câte-ve amintiri, pentru-că, — pe lângă pietatea generală, cu

*) „Maramarosi Lapok“ Duminecă 8 Iunie 1902.

**) Ibidem.

care îi datoresc toți Românii, eu îi datoresc și o pietate și recunoștință particulară.

* * *

Cel dintăiú, care mi-a povestit lucruri vrednice de notat despre episcopul Pavel, a fost bêtărânu Iosif Pop de Șomcuta-mare, fost vice-căpitan al Chioarului și fost deputat, care, de vre-o doi ani își dórme și el somnul de veci.

Iosif Pop își luase diploma de advocat încă pe la 1836 și a trăit până la sfîrșitul secolului.

Cu o memorie fenomenală și cu un umor captivant sciea bêtărânu să-și povestescă amintirile, cari îmbrățișau aprópe un secol întreg.

Tatăl său a fost și el avocat și consilier juridic al episcopului Vulcan, ér străbunícului meu îi era vër. Fiind crescut în apropierea cunoscutului Mecenat al literaturii române, Vulcan, badea Iosif n'a putut rămâne neinfluențat de spiritualul lui și până la mórte îl vedem vorbind întot-déuna cu respect și iubire despre biserică și despre bărbații chemați a o guverna, ér cauza culturală română a găsit într'însul tot-déuna un sprijinitor.

La 1872, când episcopul Pavel, pe atunci vicar al Maramureșului, fu ales pentru scurt timp deputat în dieta din Budapesta, Iosif Pop reprezenta acolo Chioarul, împreună cu fratele său Sigismund Victor, și cu cumnatul său Vasile Buteanu. Eparhia Gherlei era vacantă. Cei trei deputați Chioreni se duc în audiență la ministrul de culte de pe atunci, T. Pauler, și în numele credincioșilor din eparhia Gherlei, îl rógă să sprijinescă numirea lui Pavel la scaunul vacant.

— „Care Pavel?“ întrebă Pauler. „Acela, care a luat cuvântul mai deunăđi în dietă?“

— Da.

— Sunt vesel, că ni-se potrivește gusturile.

Badea Iosif și cu cei trei camerađi, ađi toți trei trecuți la cele vecinice, a doua zi se duc la Pavel, să-i comunice ce isprăvuri au făcut fără scirea lui, și îl îndemnă să mERGă la Pauler, pentru a-se presenta și a vorbi cu el mai deaprópe.

Pavel își îmbracă reverenda cu distincțiunile vicariale, cu paliul și cu briul roșu, pe cari nu le îmbrăcase, încă de când venise la Pesta. Femeia de serviciu

merge apoi la Marienbad, ori la Karlsbad la cură.

Pensionare. Majestatea Sa ces. și reg. a ordonat, ca d-l cavalier Ignatie de *Jacobici*, colonel la regimentul de infanterie „Frederic Wilhelm, Mare Duce de Baden“ Nr. 50 din Brașov, să fie trecut, la propria cerere, în pensie, din care incident i-a acordat crucea militară pentru merite.

O adunare în Bucovina. Duminecă în 22 Iunie n. s'a ținut în Sirete adunarea constituantă a societății „Internatului român de băieți ort. orient. în Sirete“. Au participat 126 persoane, din care partea cea mai mare o formau rezeși din Mușenița și săteni din Volcineț și alte comune. Adunarea a fost deschisă de d-l exarch C. *Șivera*, vorbind despre strângerea rândurilor și despre iubirea de jertfe pentru ridicarea culturală a poporului român din Bucovina. S'a cetit statutele societății și s'a făcut înscrierea de membrii. Imediat după adunare s'a constituit și comitetul.

Comisiunea pentru statorirea dării cl. III își ține ședințele în casa Sfatului în fie-care zi, începând dela 8 ore dimineața. Facem atenți pe concetățenii noștri a-se prezenta tot-deuna la 7 $\frac{1}{2}$ ore în casa sfatului. Mâne Miercuri (2 Iulie) urmază la rând: Fabricile de pielărie, asfalt, ciment, otet, olei, ferăstrău, mașini, lăcătarii de mașini, fabrici de mașini și de mobile de fer, de licheur, parchete, petrol, postavuri, negustorii de postavuri, fabricanții de postavuri, fabrici de săpun, de scaune, fabricanții de matrațe, de drot, de otet, fabrici de țigla, de gaz și casele de amanetare.

Amicitii ruso-bulgare. Din *Softa* se anunță, că principele Ferdinand al Bulgariei, înainte de a eși de pe teritoriul Rusiei, a adresat Împăratului Nicolae o depeșă, în care i-a mulțumit încă odată pentru primirea, ce i-s'a arătat cu numirea sa ca șef al regimentului 54 de infanterie rusească. Împăratul, în răspunsul ce a dat, s'a exprimat convingerea, că sentimentele prietenului și ale națiunii bulgare formeză cea mai bună garanție a legăturilor dintre Rusia și poporul balcanic de aceeași origine cu ea.

Bulgari arestați în Grecia. Se telegrafiază din Atena, că s'au făcut numeroase arestări de Bulgari macedoneni, cari locuiesc în Grecia și cari expediau prin contrabandă arme în Macedonia. La unul dintre cei arestați s'a găsit o scrisoare în care se spune, că cele 17 mii de puști trimise nu sunt de ajuns și că până la urmă trebuie să se mai trimetă alte 2500, precum și munițiuni și o mare cantitate de dinamită, deore-ce s'a hotărât să se arunce în aer bisericile grecești. Scrisoarea e iscălită de membri ai comitetului bulgaro-macedonean.

Matineu musical. Din darea de semnă despre concertul dat în favorul tinerului conservatorist A. Nemeș, printr'o întâmplare regretabilă a rămas afară din textul cules un pasagiu privitor la prestațiunea lui *Leonora Dima*, una dintre d-rele, cari au dat concursul lor tinerului violinist. Rectificăm această greșelă din raportul de ieri, constatând cu plăcere, că d-ra *Leonora Dima*, care la al doilea punct a executat la pian sonata (e-moll) de Grieg, s'a distins printr'un joc elegant și precis și prin eminenta predare a acestei grele piese, vedând pe lângă o școlă foarte bună și mult talent. Tinera și gentila d-soră a fost sgomotos aplaudată de întregul auditoriu.

Demonstrație în Oradea-mare. În Oradea-mare s'a făcut Sâmbătă o demonstrație „patriotică“ în contra imnului „*Gott erhalte*“, din cauză, că juriul militar a degradat pe locuitorul de ofițer *Halász Lajos*, publicist în Oradea, pentru-că la sărbările de încheiere a anului școlar nu s'a sculat în picioare când s'a cântat „*Gott erhalte*“, și s'a descoperit capul și a făcut semn cu mâna, că nu-i place să se cânte acest

imn. Demonstrații strigând „*abzug*“ la adresa armatei s'au dus dinaintea locuinței comandantului *Albach*. Aici căpitanul poliției i-a provocat să se împrăscie. S'au și împrăsciat de frică să nu-i calce miliția. Într'acea sosiră pompierii cu pompele cu apă rece, din cari au împușcat strașnic pe gălăgioși. Vădând că nu-i de glumă, ei o luară la sănătoasă.

Colonii maghiari din Șermașul-mare, de pe Câmpia ardelenă, se plâng, că le merge prost. Guvernul, deși le-a dat pământ și li-a zidit case câte cu două odăi și bucătărie, d'er nu le-a făcut și edificii economice (șeracii!) și prin urmare — nu sunt mulțumiți.

Inundații. Țilele acestea fișpanul *Désy Zoltán* din Deși a făcut la fața locului constatările despre inundările din cercul Ilenții-mari. S'au găsit sămănături total nimicite prin dubla revărsare a Someșului pe un teritor de 2640 jughere. — Miseria este extremă. Omenii sunt desperați și amenințați de fomete. — În cercul Becleanului fișpanul făcând de asemenea în persoană ancheta, a constatat, că au fost ruinate sămănăturile pe un teritoriu de 5000 jughere. Aici au început să bătute și bólele epidemice. Anghina difterică și scarlatina au cules deja victime. S'au stricat numeroase poduri de șosele. Intre Deși și Beclean comunicația cu trăsurile e întreruptă. În comuna Omlásalja Someșul a ruinat total șoseua, care s'a surpat în valuri împreună cu holda de grâu de lângă ea și cu o parte din pădure. S'au ruinat 14 case și 6 mori. În Deși s'a dat reprezentație teatrală în favorul inundaților. Primul ajutor l'a dat societatea „*Josziv*“ din Budapesta (10.000 cor).

Un apaduct grandios. Senatul italian a primit proiectul de lege pentru apaductul apulic. Apulia pătimesce vara din cauza lipsei de apă. Acum s'a decis construirea unui apaduct grandios, care va aduce apă din isvórele râului Sele, din provincia Avellino. Canalul principal va avea o lungime de 250 chlm.; el va trece prin tunele, unul lung de 12 chlm. și altele numeroase mai scurte. Rețeaua de canalurile ramificate prin comunele Apuliei va fi de 6460 chlm. Apa va curge prin provinciile Toggia, Bari și Lecce cu 194 comune și 1.700.000 locuitori. Apaductul va fi construit în 10 ani. Suma preliminară e de 136 milioane lire, d'er se crede, că lucrarea întrégă va costa 176 milioane.

Maltrat de un taur. În Gudia (Gödémesterháza, M.-Turda) păzitorul taurului comunal, *Krecsó Jozsef*, a fost luat în corne de taur și grav rănit. Nevasta lui a sărit în ajutorul bărbatului cu o furcă de fer, pe care după-ce i-a împlântat-o taurului în picior, ea s'a refugiat pe o scară în podul casei. Taurul și-a lăsat pentru un moment victima și s'a luat după femeie. În timpul acesta, au venit omeni din sat, cari cu mare greutate au putut stăpâni furiosul taur.

O îngrijitoare de bolnavi — otrăvitoare. În Boston (Anglia) a fost arestată o îngrijitoare de bolnavi maniacă, care a mărturisit, că în cursul unui timp mai îndelungat a otrăvit 31 de persoane încredințate îngrijirii ei. Bestiala femeie spune, că a simțit o estra-ordinară plăcere, vădând chinurile în cari muriau nenorocitele victime, cari apelau la ea, cerând alinare, ér ea le dădea éráși otrăvă.

Țarul și studentimea.

Țarul Nicolae al Rusiei a dat un ucuz către ministrul cultelor *Senger* în afacerea reorganizării școlilor. Foile rusești publică literalmente ucuzul, ale cărui pasaje finale sunt foarte interesante. Étä ce d'ice Țarul:

„Ce privesc universitățile, după tristele experiențe din ultimii ani aștept, că profesorii să tracteze cu bunăvoință și echitabil tinerimea, ce este încredințată grijei lor; mai departe, să participe în viața ei spirituală. Bine să-și însemne (profesorii), că tinerimea, cu prilejul tuturor casurilor

de indoiești, de luptă și de răstăciră, la conducători pôte să-și caute experiența ce-i lipsește, perseverența și cunoscerea dreptății ér tinerimea să chibzuescă din parte-i că adeseori viața întrégă atárnă dela o rétăcire neprecugetată.

„Bine i-a cădut inimii mele părintesci, că o mare parte a studenților și-a cunoscut cu prilejul anului acestuia școlar datorința și s'a reîntors la munca științifică, la ordine. Sper, că vacanțele de vară și influența binefăcătoare a părinților, va avea un efect bun asupra stării sufletesci a tinerilor și d'ecă cu calmitate își vor întreba conștiința, ei vor asculta de cuvintele mele, care-i invită, ca sub aripile scutitoare ale legalității să dea mâna cu fideli mei supuși. Trebuie să li-se facă odată capăt disordinelor, cari desonoréză știința, dela universitățile la cari Rusia a privit odată cu mândrie justă, disordini, cari au dus la ruin spiritual, sufletele atâtor tineri scumpul patriei“ . . . . .

Ucazul a produs cea mai bună impresie în cercurile tinerimei rusești pentru iubirea părintescă și bunătatea de inimă ce reiese din rândurile lui.

Societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain“ a teologilor din Blăși.

(Raport general despre starea și activitatea societății pe anul 1901—2).

(Continuare.)

Acestea-s bune și frumoase, d'er ca să facem ceva remarcabil pentru nemuritorul Inocențiu, puterile noastre, pe lângă toate sforțările ce le facem și le vom face și în viitor, nu sunt de ajuns pentru săvârșirea operei începute, de aceea vom fi nevoiți, atunci când dela forurile superioare vom avea concesiune, de a face colecte publice, a recurge și la sprijinul Op. public ca după cât îi vor concede împrejurările să contribuie la opul început.

A doua serată din mai multe împrejurări nefavorabile, nu s'a putut ține, d'er credem că pe viitor urmașii noștri vor fi mai norocoși și o vor ține.

Propășirea pe terenul literar a fost ținta de căpetenie, pe care cu sîrguință am urmărit-o. De altcum însuși scopul pentru care s'a înființat societatea ne impune așa ceva. Trebuie să ne deprindem și noi cu literatura și să ne câștigăm știință spre a pute sta pe nivelul pretins de circumstanțele sociale. Am esperiat că puținul interes, ce se dă direcției literare în societatea noastră de lectură provine din monotonia și multimea ședințelor administrative, din care cauză numărul acestora s'a redus încă în anul trecut, și s'a pus mai mare pond pe ședințele literare, ca astfel să ne putem apropia mai tare de realizarea scopului.

E drept, că numărul lucrărilor din anul curent nu e mare, d'er ele considerate din ori-ce punct de vedere autorii lor ni-se presentă ca nisce tineri ce nu au risipit talentul lor încredințat și s'au știut folosi atât de cunoscințele din trecut, precum și de mijloace ce le pune societatea noastră la dispoziția membrilor săi. Din întréga activitate literară a anului espirat transpiră o judecată sănătoasă, o serioșitate profundă, un zel de muncă necesar unor tineri, ce se pregătesc la oficiul cel greu și împreună cu atâta responsabilitate, — al preoției.

În special mare parte din operate tracteză teme din diferitele discipline teologice, dilucidând diverse chestiuni de interes, cari ne privesc pe noi mai de aproape. Demn de relevant e faptul, că s'au ivit și lucrări, cari au însemnătate practică, tractând chestiuni de actualitate, cari îl privesc mai de aproape pe un preot, fie ca factor în societate, fie ca educător al poporului.

Seriósă activitate s'a dezvoltat și în alte direcțiuni. Avem cercetări făcute asupra celei mai înalte instituțiuni culturale a poporului român, asupra Academiei Române, un studiu foarte bine lucrat despre poezia populară. Nici beletristica nu a fost neglijată cu totul, din contra, frumoșe povești și poezii dragute au împeștriat programul ședințelor noastre literare.

Mai puțin pond s'a pus pe arta oratorică, cu toate că în viața vom avea foarte multă lipsă de ea.

(Va urma)

Producțiuni și petreceri.

Inteligența română din Sebeșul-sădesc va da un concert cu sucursul unui grup de elevi din seminarul „*Andreian*“ la 29 Iunie 1902 st. v. (Ziua de Sân-Petru) în pavilionul cel nou al „Casinei române“ din

Sebeșul-sădesc. Inceputul la 8 ore séra. Prețul de înțrare: de persoană 1 corónă, de familie 2 corónes. Suprasolviri se primesc cu mulțămită și se vor publica. O parte a venitului curat e destinat pentru Reuniunea meseriașilor români „*Andreiana*“. După concert urmază dans.

— *Petrecere de vară* se va arangia în comuna Vașăș-Sântióna în favorul bisericii gr. cat. de acolo la 13 Iulie st. n. a. c. Prețul înțrării de persoană 2 corónes, în familie: 1 cor. 60 fl. Inceputul la 5 ore p. m. Suprasolvirile se primesc cu mulțămită și se vor cuita în diare. Comitetul va fi cu mulțămită, d'ecă cei invitați, vor chema pe prietini și cunoscuții lor. NB. Prea stimatele familii sunt avizate la provisiunea proprie. De cuartire și beuturi corespunzătoare se va îngriji comitetul arangiator.

ULTIME SCIRI.

București, 1 Iulie. Éri după amiază la órele 3 $\frac{1}{2}$ trenul personal ce venia dela Galați, a deraliat între *Braz* și *Ploesști*. Tóte vagónele de persoane s'au r'esturnat. *Trei persoane au murit*, 9 au primit răniri grave, alții numeroși răniri ușóre. Causa deralierii a fost subminarea liniei prin ploii torențiale.

Londra 30 Iunie. Medicii cred firm, că le va succede a scăpa viața regelui. Starea suveranului merge din ce în ce spre bine. Până acum nu s'a ivit nici un simptom nefavorabil.

Constantinopol, 30 Iunie. Pórta este informată, că în August va izbucni o revoluție în mai multe puncte ale Europei. Pórta a ordonat valiului din Monastir să facă tot posibilul, ca să descopere localitatea unde au fost ascunse armele introduse în Grecia. Se prevéd arestări noue în Macedonia.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 30 Iunie 1902.

H. Pomul-verde: Kramer, Helvetia; Clonțea, preot; Beclean; Balaban, preot, Balaban, comerciant, Brăila.

H. Europa: Prodonovits, Budapesta; Fodor, Pojun; Nagy, Agram; Retezar, Cluș; Szavay, C. Sereda: Melat, Cohalm; Vartares, Gy.-Szárhegy; Putzker, Stoll, Sohaltzky, Thanhoffer, Löwi, Hohnigg, Weil, Barber, Behron, Viena.

H. Bucuresci: Telegdi, Pesta; Kripka, Arad; Mayer, Eperjes; Molnár, C. Szereda; Costin, căpitan de cavalerie, Vlădoianu, colonel, Bucuresci; Reinecke, f. de bancă Bucuresci.

H. Grand: Hay, Sibiu; Dr. Kopkár, Sinaia, Langer, Ploesști, Kovács, Pesta; Lászlo, S.-Odoheiu.

Proprietar: *Dr. Aurel Muresianu*.

Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

DOCTORUL

ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD

specialist pentru bóle interne

CARLSBAD,

Alte Wiese, „Blauer Schlüssel“.

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof

— stațiunea de tren Brunn—*Maria Enzersdorf* 30 minute depărtare dela Viena —

arangiament modern, prețuri moderate.

(medicul, folosirea băilor, locuința, provisiunea întrégă 21—32 fl. la săptămână, amésurat locuinței).

Cu prospecte și informațiuni detaliate stă la dispoziție direcțiunea stabilimentului și medicii:

Dr. Lazar Popovici, *Dr. Marius Sturza*,
medic consiliar medic dirigent în Wällischhof p. u. Maria-Enzersdorf bei Wien.

Dr. Lazar Popovici, Dr. Marius Sturza, medic consiliar, medic dirigent în Wällischhof p. u. Maria-Enzersdorf bei Wien.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Cărți de rugăciuni și predici.

„Anghira Mântuirii, cântică de rugăciuni și cântări pentru mângăierea sufletescă **Ediț. IV. corectată.** Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

„Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. **Edițiunea IV.** Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

„Micul mărgăritar sufletesc, cântică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

„Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

„Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III. Preț. 3 cor. pl. 20 b.

„Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesci alocate pentru orice timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto)

„Predici pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an, Vol. I. de Em Elefrescu, cunoscut atât de bine în cercurile românești din numărările sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

„Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predici dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

„Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cauze de morțe, de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. pl. 30 b.

„Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. pl. 30 b. porto.

„Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de Ioan Papiu. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 corone (+ 20 b. porto.)

„Mama sfântului Augustin de Emil Bougand, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dănuș. Tipografia arhidiecezanală din Blășiș. Cartea are 31 cote de tipar (500 pagini) și este fructul ostenelelor unor laborioși studenți în teologie dela universitatea din Budapesta. Cuvântul „Salba“ ne reamintesc societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul desființat „S-a Barbara“ din Viena, carei societăți în mulțumim publicarea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificatoare în stil îngrijit, ăparul curat, hărtia bună. Prețul unui exemplar legat elevat în pânza este 4 corone (+ 30 b. porto) Un exemplar broșat 3 corone (+ 30 b. porto).

Scrieri istorice.

„Memorii din 1848—49 de Vas. Moldova, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ă altul din timpul mai recent; mai conține și o hărtă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pintea Vitezel“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Reteganul. Oea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ăste“. Aceasta este titlul unei nouă cârticele, ce d-l Ioan Pop Reteganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Pop. Broșura acesta, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Lupta pentru drept“ de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„Țeranul român și ungur din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Viața și operele lui Andrei Mureșianu“, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș. Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. P. rez-l prin d-l Dr. Amos Frâncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. In România 2 lei plus 5 bani porto.

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Béthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p.)

„Mănăstirea Putna în Bucovina de Iraclie Porumbescu“. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

„Clipe de repaus“ de Sorcovă. Un volum elegant, care pôte ocupa loc pe masa ori-cărui salon. Prețul 2 corone (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto estra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. In acest volum găsim un limbagiu frumos românesc și niște povestiri scrise cu atăta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai cetit-o totă. Se pôte procura la Tipografia A. Mureșianu pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

„Carnetul Roșu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoră și distractivă. — „Moșul“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărările sale lucrări publicate în foiața țiarului nostru. Pprețul cu posta 60 bani.

A apărut **„Cartea socrilor“** de Marion, o broșură h-zliă de 128 pagini, cuprindând peste 50 de poezii la adresa socrilor. Broșura oferă lectură foarte plăcută, mai ales pentru gineri. „Cartea socrilor“ se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov cu prețul de 1 cor. plus 5 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Iunie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.70
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119 —
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.75
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	163.—
Renta de argint austr.	101.65
Renta de hărtie austr.	101.50
Renta de aur austr.	120.65
Losuri din 1860.	163.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15 84
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	701.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	175.25
Napoleonori	19.08
Mărci imperiale germane	117.25
London vista	240.75
Paris vista	95.42
Rente austr. 4% de corone!	99 95
Note italiene.	94.—

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Iunie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleonori.	19.04	„	19.07
Galbeni	11.20	„	10 30
Ruble Rusesce	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesce	21.40	„	21.50
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Nr. 559—1902.

Escriere de licitațiune cu oferte.

Lună în 14 Iulie 1902, 10 ăre a m. se ținē in localul oficiului economic orășănesc licitațiune cu oferte in seris pentru a se închiria pe timpul dela 29 Septembrie 1902 până la 29 Sep-

tembre 1908 casa orășănescă din str. Castelului N. 2 (inchisărea — Zuchthansu — de mai nainte)

Din acest edificiu nu se închiriază partea situată lângă ăidul orașului dinspre promenada Castelului niți locul de curte și grădina dinaintea acestuia, — se închiriază așa dără numai partea din frunte a edificiului cu fața spre strada Caste-

lului dinpreună cu edificiile aflătore inprejurul curții dinainte.

Condițiunile de ofert si contract mai detaiate se află la oficiul economic orășănesc și până la ziua de pertractare a ofertelor, se pot lua in vedere de ori-cine in timpul de oficiu dela 8—12 ăre a. m.

Brașov, 27 Iunie 1902.

584,1—2 Oficiul economic orășănesc.

Pentru morburī de stomac!

Celor ce prin recă, inbuibare, mănăcări greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, sau viața neregulată și-au tra un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea, se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun **Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich**

Vinul de buruieni este preparat din buruieni excelente și vindcătore cu vin bun, întăresce stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de buruieni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea se folosescă de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grătă, slăbicune, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de buruieni.

Constipația și urmările ca: neastimpăr, colică, bătaie de inimă, insomnie, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură in-tr-ăuțând vinul de burueni. Asămenea curăță din stomac materii stricăcioșe prin eșirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin adese-ori din mistuire rea și din dispoziție lănăvicioșă a ficatului. Persone cari pătimeșc de lăsa de apetit, nervositate, dureri de cap, insomnie, tângesc cu in-cetul Vinul de burueni dă impuls puterii de viață, Vinul de buruieni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesc, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. — Muțime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de buruieni se capetă in sticle a 3 cor. și 4 cor. in farmaciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Băd, Feldiăra, Ilyfalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Papolcz, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklovár, N.-Baczon Zombor, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra, Kacza, Zsibek, Lemnek, Băranykut, Boldogváros, Boholez, Szásztukos, Bethlen, Sárkány, Almásmező, Zernest, Törösvár, Vajdarecse, V. ăla, N.-Sink, Aiud, Pânticeu, Kézdivásárhely, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszeben și in toate farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert și Victor Roth trimit e 3 sau mai multe sticle cu prețurile originale in ori și ce localitate din Austro Ungaria.

— Se se ferescă de imitație. —

Cereți anume **Vin de buruieni a lui Hubert Ullrich.**

Vinul de buruieni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirt de vin 1000, Glicerin 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 3200, finen. anason, rădăcina helen, rădăcini americane, rădăcini de inzian, rădăcini calmus aa. 100. Aceste părți constitutive se se amestecă.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni . . . 6 cor.	Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 12 „	Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . . 24 „	Pe un an . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an . . . . . 4 cor.	Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 2 „	Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 1 „	Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, se binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“